

Voeding

Goede voeding is van groot belang voor iedereen die een blije en gezonde hond wil die goed in zijn vel zit. Een slechte spijsvertering, een tekort aan bepaalde voedingsstoffen of juist een te veel aan chemische toevoegingen (bijvoorbeeld kleurstoffen, smaakversterkers of conserveringsmiddelen) zal zich vroeger of later uiten in uiteenlopende klachten zoals diarree, dofte vacht, jeuk, allergieën, etc. Maar ook druk of nerveus gedrag kan ontstaan door verkeerde voeding. Maar vraag je aan tien verschillende 'deskundigen' wat goede voeding is, dan krijg je tien keer een ander antwoord. En dat is ook niet zo vreemd, want iedere hond is anders en iedere baas is anders, dus zal de ideale voeding ook niet voor iedereen hetzelfde zijn. In onderstaand artikel vindt u informatie die u kan helpen om te bepalen wat voor uw hond de juiste voeding is.

Vleeseter?

Zoogdieren worden ingedeeld in planteneters (bijvoorbeeld paarden), vleeseters (bijvoorbeeld katten) en alleeters (bijvoorbeeld varkens). De hond wordt ingedeeld bij de vleeseters, maar het is een oud misverstand dat de hond alleen vlees nodig heeft. Goede complete voeding moet bestaan uit:

- **Eiwitten:** vooral als bouwstenen voor cellen, weefsels en organen, maar ook voor antistoffen, hormonen en enzymen en dus belangrijk voor weerstand en stofwisseling. Haren bestaan voor 95% uit eiwitten.
- **Koolhydraten:** als brandstof en de onverteerbare vezels voor een goede darmwerking.
- **Vetten:** belangrijkste energieleverancier en maakt het voer smakelijk. Daarnaast belangrijk voor in vet oplosbare vitamines en essentiële vetzuren. Spelen een belangrijke rol bij ontstekingsprocessen (o.a. huidproblemen) en ondersteunen het natuurlijke herstelproces van de huid. Bouwstoffen voor celmembranen en hormonen.
- **Vitamines:** zijn in kleine hoeveelheden nodig voor gezonde groei en ontwikkeling, bloedstolling, wondgenezing en herstel, voor het vrijmaken van energie in het lichaam en voor een goede weerstand (witte bloedcellen), beschermt als antioxidant. Bij honden is er zelden een tekort, behalve Vitamine D. Een overdosis kan gevaarlijk zijn, dus voeg nooit vitamines toe aan een compleet voer!
- **Mineralen en sporenelementen:** als bouwstof in cellen (botten!), hulpstof bij reacties in het lichaam, invloed op vochtbalans. De onderlinge verhouding is vaak zeker zo belangrijk als hoeveelheid (m.n. calcium-fosfor)!
- **Water:** 60-70 % van het lichaam bestaat uit water. Een hond heeft 40-50 ml per kg lichaamsgewicht per dag nodig. Water is nodig voor transport van voedingsstoffen en afvalstoffen in het bloed, voor enzymatische en chemische reacties, als oplosmiddel voor de vertering en voor regulering van de lichaamstemperatuur.

Geeft u een hond alleen vlees (en dan bedoelen we dus niet een compleet vleesvoer maar bijvoorbeeld biefstuk of kipfilet), dan krijgt hij te veel eiwitten binnen en te weinig koolhydraten en vetten. Ook is de calcium-fosfor verhouding in vlees helemaal verkeerd waardoor skeletafwijkingen ontstaan. Voederfabrikanten zullen aan het vlees andere voedingstoffen toevoegen (bijvoorbeeld calcium d.m.v. gemalen botten, koolhydraten d.m.v. plantaardige vezels, plantaardige olie, etc.) zodat een compleet voer ontstaat met alle noodzakelijke voedingstoffen in de juiste verhoudingen. Natuurlijk kunt u dat ook zelf samenstellen, maar dat vergt behoorlijk wat kennis om te zorgen dat de hond alles in de juiste hoeveelheden en de juiste verhoudingen binnen krijgt.

Toch wordt het de laatste jaren steeds populairder om je hond BARF te voeren. BARF staat voor Bones And Raw Food oftewel het zelf samenstellen van rauwe voeding van geschikte botten, spiervlees, orgaanvlees, groentes en aanvullingen zoals rauwe eieren en zuivel. De meeste eigenaren kiezen echter nog voor het gemak en de constante samenstelling van een klant en klaar product, dus daarover hieronder meer.

Typen hondenvoeding

Vlees bederft snel, dus om de voeding vervolgens te kunnen bewaren wordt het complete voer ingevroren of verhit. Hierdoor ontstaan de volgende typen hondenvoeders:

- Geëxpandeerde of geëxtrudeerde brokken: dit zijn de krokante brokken die in water (en maagsap) blijven drijven. Ze zijn zeer lang houdbaar en erg gemakkelijk in gebruik. Door verhitting tot boven 100 °C zijn vrijwel alle bacteriën en virussen gedood, maar ook voedingsstoffen verloren gegaan die later weer toegevoegd worden.
- Geperste brokken: Verhit tot maximaal 75 °C waardoor er meer van de oorspronkelijke voedingsstoffen bewaard zijn en opgenomen kunnen worden. Wel vrij lang houdbaar en gemakkelijk in gebruik. Zinkt in de maag waardoor er minder kans is op maagtorsies als bij geëxpandeerde brokken. Is goed te combineren met 1 of 2 dagen per week rauwvleesvoeding uit de diepvriezer.
- Diner: door het toevoegen van warm water vinden honden dit vaak lekker. Nadeel is dat houdbaarheid beperkter is en het geen bijdrage levert aan mechanische gebitsreiniging.
- Blikvoeding, paté, brokjes in jus etc.: acceptatie is vaak erg goed, maar plakt erg aan het gebit, dus er ontstaan vaker tandsteenproblemen. En door de sterke verhitting is er maar een beperkte voedingswaarde.
- Rauwvleesvoeding uit de diepvriezer: dit is de meest natuurlijke manier van voeren, hierbij zijn vrijwel alle oorspronkelijke voedingsstoffen nog bewaard gebleven, dus is de opname van voedingsstoffen beter en heeft de hond veel minder ontlasting. Bovendien vinden de meeste honden het heerlijk. Stimuleert de darmflora, verbetert de weerstand en geeft vaak duidelijke verbetering bij spijsverteringsproblemen en huidklachten. Plakt niet aan het gebit en geeft geen tandsteen. Nadeel is dat het ruimte in de vriezer kost en wat hygiënischer werken van de eigenaar vraagt. Ook is het lastiger mee te nemen met vakanties, maar dat is meestal prima op te vangen met een geperste brok of gepasteuriseerde vleesvoeding.

Kosten

Er is enorm veel prijsverschil tussen de verschillende typen en merken hondenvoeding. Over het algemeen zijn brokken goedkoper dan blikvoeding of rauwvleesvoeding. Deels is dat te verklaren doordat in brokken vaak gedeeltelijk plantaardige eiwitbronnen zoals soja gebruikt worden en dat is goedkoper dan vlees. Maar er is ook een enorm verschil tussen merken brokken onderling en tussen merken rauwvleesvoeding onderling. Vaak heeft ook dit te maken met de kwaliteit van de eiwitbronnen. Duurdere merken gebruiken veelal vlees van betere kwaliteit, vaak zelfs vlees wat ook geschikt is voor menselijke consumptie. Goedkopere merken gebruiken meer plantaardige eiwitbronnen en ook slachtafval wordt in hondenvoeding verwerkt.

Vaak geldt dat goedkopere voeding van mindere kwaliteit is, dus moet de hond hier meer van eten om voldoende voedingsstoffen binnen te krijgen. De prijs per kilo is dan wel lager, maar de prijs per dag scheelt vaak veel minder. Ook heeft de hond meer ontlasting doordat een groter deel van de voeding niet verteerbaar is. Daarnaast wordt aan goedkopere voeding vaak ook meer zouten toegevoegd voor de smaak, maar dat geeft een extra belasting voor de nieren en doordat de hond meer gaat drinken moet hij ook vaker plassen en krijg je een pup dus moeilijker zindelijk.

Keuzes

Om te bepalen wat voor u de beste keuze is die bij u en uw hond past, stelt u zichzelf enkele vragen. Eet mijn hond graag of is het een kieskeurige eter? Heeft mijn hond een gevoelige spijsvertering, huidklachten, weerstandsproblemen of andere gezondheidsproblemen? Is mijn hond gevoelig voor een maagtorsie (met name grotere rassen)? Is mijn hond gevoelig voor gebitsproblemen? Heb ik ruimte in de vriezer? Ben ik bereid wat meer moeite te doen met rauwvleesvoeding of ga ik liever voor het gemak van brokken? Hoeveel kan en wil ik betalen? De antwoorden en dus de keuzes zullen voor iedereen anders zijn.

Wilt u onze mening? Wij zijn voorstander van het voeren van een rauwvleesvoeding (bijvoorbeeld Farm Food Fresh of Carnibest) of de combinatie van geperste brok (bijvoorbeeld Farm Food HE) met 1 of 2 dagen per week rauwvleesvoeding.

Hoeveel heeft mijn hond nodig?

Meer dan de helft van de Nederlandse honden is te dik. En net als voor mensen, is dat ook voor ongezond en geeft extra risico's op gewrichtsproblemen, hartklachten, suikerziekte, etc.

Op de verpakking van een compleet voer staat altijd een richtlijn wat een hond op bepaalde leeftijd en van een bepaald gewicht nodig heeft. Dat is echter een richtlijn en het is belangrijk om altijd naar de individuele hond te kijken. Want behalve van leeftijd (in de groei, volwassen of senior?) en gewicht, is de benodigde hoeveelheid ook afhankelijk van het ras, de conditie, gecastreerd of in tact, hoeveel beweging en gewoon van de stofwisseling van het individu. Want net als bij mensen heeft de ene hond sneller de neiging om dik te worden en heeft de ander juist meer voer nodig om op gewicht te blijven.

Zeker bij honden in de groei is het belangrijk om wekelijks goed naar je hond te kijken en indien nodig de hoeveelheid voer een klein beetje aan te passen. Hierdoor voorkom je grote schommelingen in gewicht.

Bij een kortharige hond moet je de achterste rib net kunnen zien in stand en de moet alle ribben goed kunnen voelen zonder dat ze uitsteken. Bij honden met veel vacht kun je natuurlijk niet zien of de hond in goede voedingstoestand is en moet je regelmatig voelen. Als je de hond in stand van bovenaf bekijkt, moet je een taille kunnen zien. Uiteraard zijn er verschillen per ras, dus als je twijfelt vraag je instructeur of dierenarts om advies!

Ad Libitum voeren

Dat betekent dat er altijd voer staat en de hond mag eten zoveel en wanneer hij wil. Voordeel is dat dit gemakkelijk is voor de baas, maar dat weegt niet op tegen de nadelen: u heeft minder zicht op hoeveel uw hond eet waardoor sommige honden te dik worden, grotere kans op bederf als het te lang staat (ook brokken worden slechter van kwaliteit onder invloed van zuurstof) en u heeft geen controle over wanneer uw hond eet. Het is niet handig als uw hond net eet voordat u wilt gaan trainen, sporten of wandelen want dat vergroot de kans op een maagtorsie en geeft de hond een onprettig gevoel. Daarnaast lopen honden regelmatig langs de bak, pakken een hapje en lopen weer verder. Hierdoor speekselt de hond veel meer waardoor ook eerder tandsteen en andere gebitsproblemen ontstaan. Bovendien zijn veel honden die altijd voer hebben staan, moeilijker te motiveren om voor de baas te willen werken. Alles wat ze nodig hebben, krijgen ze voor niets, dus waarom zouden ze willen werken?